

Editorial

Josep Maria De Dios Marcer

Director de l'Institut d'Estudis Europeus (UAB)

JosepMaria.DeDios@uab.cat

ORCID: 0000-0001-6972-8356

Presentem un nou número de *Quaderns IEE: revista de l'Institut d'Estudis Europeus* amb un contingut especialment rellevant per les matèries tractades i en el que donem la benvinguda a tres joves investigadores, vinculades als estudis de la UE que ofereix la UAB, que han dedicat esforços i han obtingut resultats de gran interès en els seus respectius àmbits de treball.

Els tres estudis que incorporem en aquest número tenen en comú l'anàlisi de diferents àmbits que afecten a diferents aspectes no sols de la construcció europea, sinó, molt especialment, de la mobilitat i de les garanties. D'aquesta manera, el primer dels treballs ens apropa al Reglament 2019/1111, que deroga el Reglament 2201/2003, i que té per objecte la competència, el reconeixement i l'execució de decisions en matèria matrimonial, de responsabilitat parental i de sostracció internacional de menors. Es tracta d'una modificació d'una norma ja antiga, però d'un indubtable valor com a complement indispensable per garantir la lliure circulació de persones a partir de la uniformització de regles del Dret Internacional Privat i del compliment dels principis de reconeixement mutu i de confiança recíproca.

Un segon treball se centra en la comparació, entre Espanya i Itàlia, dels plans nacionals de recuperació i resiliència, i com poden resultar afectats per les diferents estructures polítiques i administratives dels Estats. D'alguna manera ens trobem davant d'un treball que confronta el que en denominem governança multinivell —que té en compte els diferents nivells polítics i administratius que conflueixen en un Estat (dependent de la seva forma de divisió territorial)— i les polítiques de recuperació. Es tracta, sens dubte, d'un tema de gran interès, tant pel que fa a les competències, com a la responsabilitat dels ens.

I el tercer estudi analitza l'impacte del programa *Pegasus*, en tant que programa que serveix per endinsar-se en els espais privats de les persones, i el seu ús per part de governs, i com això afecta a la privacitat de les persones. Ens trobem davant del repetit i preocupant equilibri entre seguretat i privacitat i el possible ús abusiu que se'n pugui fer. O en el que podria ser també l'ús abusiu del programa, sota l'empара de la seguretat,

per obtenir, de forma il·lícita o injustificada, informació i fins i tot beneficis davant d'altres formacions polítiques, situació que posaria en entredit els principis democràtics i de l'Estat de Dret. L'estudi fa una anàlisi tant dels perills, com dels límits en què es desenvolupa aquest tema.

Quant a les notes, tot i ser molt diferents, son d'una gran actualitat. Per una banda, tenim una anàlisi de la Sentència del TJUE de 21 de desembre de 2023, en el cas C-333/21 sobre la Superlliga. Es tracta d'una sentència esperada i controvertida, que posa èmfasi en dos temes importants per a la UE, el dret de la competència i el dret de lliure circulació, en aquest cas basat en el dret de l'esport. D'altra banda, es publica una nota que presenta una aproximació a la proposta de regulació sobre intel·ligència artificial a nivell de la UE. Es una norma pionera en dret comparat, que vol aportar respostes i garanties a alguns dels aspectes que preocupen a les institucions europees, als Estats i als ciutadans, com son la protecció de dades, els dret digitals i els aspectes ètics del seu ús.

Finalment, a banda de les ressenyes que habitualment componen el contingut de la revista, hem volgut incorporar, per quan correspongui, una nova secció d'obituaris, on retrem homenatge a aquelles persones que han contribuït, sovint des d'una posició "discreta", a la construcció i consolidació de la Unió Europea. En aquest número dediquem un record a Lluís Maria González Vaqué, que va ser Director General del Mercat Interior i de Serveis de la Comissió Europea i membre del Consell de redacció de prestigioses revistes, alhora que professor visitant de diferents universitats, entre elles la UAB.

I, enllaçat amb l'apartat anterior, vull acabar aquest editorial recordant Jacques Delors, que ens va deixar el 27 de desembre passat. El que va ser president de la Comissió Europea, entre el 1985 i el 1995, i artífex del mercat interior, ha estat una de les persones més influents i primordials en la construcció europea. Va participar activament en aspectes tan diferents, però tan essencials, com l'Espai Schenghen, el programa Erasmus o la creació de l'euro, entre molts altres.

UAB, 31 de gener de 2024